

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Освітня програма	48373 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.03.2025 р.

Справа № 0055/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Педагогіка" у складі:

Андрощук Ірина Василівна – головуючий,
Гулай Ольга Іванівна,
Деркач Тетяна Михайлівна,
Дутчак Мирослав Васильович,
Лавро Ольга Олегівна,
Лагодинський Олександр Сергійович,
Литовченко Світлана Віталіївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Лопатенко Георгій Олегович,
Лук'янова Світлана Михайлівна,
Оверченко Микола Володимирович,
Осадча Катерина Петрівна,

за участі запрошених осіб:

Галузяк Василь Михайлович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48373
Назва ОП	Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма не містить матриці відповідності компетентностей або програмних результатів навчання дескрипторам НРК. ГЕР виявила, що за групою «Відповідальність і автономія» 8 рівня НРК дескриптор «здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення» забезпечений ФК 12 освітньо-наукової програми. Водночас у програмі відсутній відповідний програмний результат навчання, що був би узгоджений з ФК 12 і наведеним дескриптором НРК.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

У відомостях про самооцінювання автори плутають стандарт вищої освіти з професійним стандартом і зазначають: «Наразі відсутній затверджений стандарт третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Результати навчання ОНП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій». Натомість, мова повинна йти про те, що мета ОП передбачає «підготовку науково-педагогічного працівника», а отже ОНП мала б враховувати вимоги попередньої редакції ПРОФЕСІЙНОГО стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Мінекономіки від 23.03.2021 № 610 (https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf). Закладу вищої освіти при перегляді освітньої програми в 2025 році варто орієнтуватися на оновлену редакцію цього професійного стандарту, затверджену Наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/671/b46/8b1/671b468b176c8465976827.pdf>). Слушними також є аргументи ЕГ щодо відповідності визначених посад у придатності до працевлаштування ОП назвам типових посад професійного стандарту викладача ЗВО. Це вчергове доводить, що вимоги актуального професійного стандарту повинні знаходитися у фокусі уваги розробників ОНП. Аналіз компетентностей і програмних результатів навчання ОНП встановив, що з професійного стандарту 2021 року неврахованими є група трудових функцій Е «Керівництво науковою/творчою роботою студентів, аспірантів» та Є «Розроблення та вдосконалення освітніх програм». Подібні групи трудових функцій представлені у профстандарті 2024 року та потребують врахування при наступному перегляді ОП у 2025 році.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Потребує оновлення Стратегічний план розвитку університету <https://www.vspu.edu.ua/content/img/plan10.pdf>, що затверджений у 2019 році (термін спливає у 2025 році). Внесення змін потрібне з огляду на присутні зміни ситуації в

країні та галузі, новими викликами, спричиненими збройною агресією РФ тощо.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

не застосовується

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета освітньої програми передбачає готовність «до виконання та публічного захисту наукового дослідження в галузі освіти/педагогіки». Вважаємо, що таке формулювання в описі мети освітньої програми є зашироким, адже ця галузь включає 7 спеціальностей (окремі з яких передбачають предметні спеціальності / спеціалізації), а за цією деталізованою ОП мають виконуватися дослідження суто зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. В описі фокусу освітньої програми визначено дослідницьку і викладацьку діяльність зокрема в сфері загальної середньої, професійно-технічної освіти, що також перетинає предметну область освітньо-наукових програм підготовки доктора філософії за спеціальностями 014 Середня освіта та 015 Професійна освіта. Потребують уточнення категорії здобувачів у формулюванні низки програмних результатів навчання: ПРН 11 і ПРН 12 визначають здобувачів освіти, але з огляду на специфіку спеціальності та визначену розробниками мету ОП – підготовку науково-педагогічного працівника, діяльність якого буде пов'язана із закладами вищої освіти і науково-дослідними установами. Тому при формулюванні ПРН 11 і 12 доцільно обмежитися категорією здобувачів саме вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

....

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Структура ОНП в частині логіки розташування освітніх компонентів за семестрами не забезпечує необхідні попередні знання або навички для проходження практики (з методики викладання / дидактики вищої школи). ОКПП.07 Педагогічна практика має на меті закріплення на практиці здобутих на теоретичному рівні ПРН 8, 9, 10, 11, 12. Ця практика передбачена у 2-му семестрі. Готовність здобувачів до цієї практики логічно мала б забезпечуватися ОКПП.02 Організація освітнього процесу у вищій школі, але її розробники віднесли до 3-го семестру - після практики (формує аналогічні ПРН 8, 9, 10, 11, 12). Ще одним передреквізитом до практики міг би послугувати ОКПП.03 Сучасні концепції і моделі виховання, проте викладання цієї ОК відбувається також у другому семестрі (23-40 тижні), а підсумковий контроль – після практики (практика передбачена на 26-30 тижні). Єдиний пререквізит, який вдало розміщений в структурі ОП – ОКПП.06 Актуальні проблеми педагогічної психології (1 семестр), проте він не забезпечує здобуття усіх необхідних перед практикою програмних результатів навчання. Таким чином, до проходження педагогічної практики здобувачам не викладається необхідний теоретичний зміст. Це є суттєвим недоліком у контексті підкритерію 2.2. Пояснення гаранта ОНП, зафіксовані у звіті ЕГ: «1) Педагогічній практиці передують три ОКПП (01. Актуальні проблеми теорії та історії педагогічної науки; 06. Актуальні проблеми педагогічної психології та 04. Розробка дисертаційного проєкту), які забезпечують ПРН.1 - 4, ПРН.7 - 9, ПРН.11 - 12, що є необхідними для проходження практики; 2) завдання практики мають ознайомчо-емпіричний характер та спрямовані на збір матеріалу, який має бути узагальнений та конкретизований під час констатувального етапу педагогічного експерименту; 3) знайомство з педагогічною діяльністю викладачів ЗВО під час практики (2 семестр) забезпечує ефективність опанування наступного ОК (ОКПП.02 «Організація освітнього процесу у вищій школі»), що передбачає обговорення результатів досвіду здобутого здобувачами під час практики» є сумнівними, з огляду на те, що в такому разі розробники розглядають педагогічну практику як пасивну. Такий підхід суперечить абз. 10 п. 21 Постанови КМУ від 23 березня 2016 р. № 261: «Протягом строку навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) аспірант (ад'юнкт) повинен ... оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності». Пояснення гаранта суперечить РП практики, де серед завдань на с. 8 – активні форми роботи (проведення лекцій, практичних, лабораторних), а вивчення особливостей підготовки і проведення різних форм організації освітнього процесу – у РП ОКПП.02 Організація освітнього процесу у вищій школі в Темі 6 на с. 8. Завданнями практики також передбачено розробку

дидактичних матеріалів на основі використання новітніх технологій навчання, ---ПРОДОВЖЕННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗА ПІДКРИТЕРІЄМ 2.2 В НАСТУПНОМУ ПУНКТІ---

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

--ПРОДОВЖЕННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗА ПІДКРИТЕРІЄМ 2.2-- але вони також вивчаються не до, а після практики в ОКПП.02 Організація освітнього процесу у вищій школі в Темі 7 Традиційні та інноваційні методи і прийоми навчання. Це також доводить, що до проходження пед. практики здобувачам не викладається необхідний теоретичний зміст. Це є суттєвим недоліком у контексті підкрит. 2.2. Аналіз поданих ЗВО лінків щодо використання подібного підходу в побудові структурно-логічної схеми ОП в країнах Заходу («Preparing Future Faculty» 2003 p.; Utrecht University) не підтвердило наявності подібного досвіду за кордоном, за посиланнями - загальні відомості про програми. Водночас зміст зазначених теоретичних ОК не спрямований на реалізацію мети ОП – підготовку НПП, діяльність якого буде пов'язана із закладами вищої освіти і науково-дослідними установами. Так у фокусі уваги змістовного наповнення тем ОКПП.06 Актуальні проблеми педагогічної психології перебувають категорія здобувачів освіти – учні, а не студенти. Категорія здобувачів вищої освіти згадується лише в Темі 2 в одному з речень (Роль педагога як фасилітатора розвитку учня/студента). У всіх інших темах педагогічна психологія розглядається винятково в контексті учнівства, а це – ЗЗСО. Так само в межах ОКПП.03 Сучасні концепції і моделі виховання в змісті тем фігурують «Статеве виховання дітей і молоді»; «Сучасні виховні системи школи»; «Класний керівник у виховній системі школи», «Дитячі громадські об'єднання у виховній системі школи»; «Учень як індивідуальність» тощо – тобто загальні питання теорії виховання в системі середньої, а не вищої освіти. Зі змісту цього ОК незрозуміло, як саме досягається визначений матрицею ОП для цього ОК ПРН 10 Здійснювати освітню діяльність відповідно до завдань і принципів сучасної вищої школи, вимог до наукового, нормативного і навчально-методичного забезпечення педагогічного процесу, організовувати самостійну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти та оцінювати їх навчальні досягнення. Назва ОКПП.05 «Цифровізація наукових досліджень» потребує корекції, адже в меті та темах дисципліни зазначено також і аспект застосування цифрових технологій в освітній діяльності, не лише науковій. --КІНЕЦЬ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗА ПІДКРИТЕРІЄМ 2.2-- --ОБҐРУНТУВАННЯ ЗА ПІДКРИТЕРІЄМ 2.3-- Низка тем дисертацій відносяться до предметної області інших спеціальностей за рівнем підготовки PhD або знаходяться на межі різних галузей знань: «Формування у підлітків готовності до попередження та розв'язання міжособистісних конфліктів» (053 Психологія); «Формування соціальної компетентності СТАРШОКЛАСНИКІВ в освітньому просторі ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ» (014 Середня освіта); «Формування естетичної компетентності в УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ» (013 Початкова освіта); «Формування аплікатурно-позиційного мислення студентів-музикантів (баяніста) в процесі інструментально-виконавської підготовки» (025 Музичне мистецтво). - ПРОДОВЖЕННЯ ОБҐРУНТ. ЗА ПІДКРИТ. 2.3 В НАСТ. ПУНКТІ-

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

--ПРОДОВЖЕННЯ ОБҐРУНТ. ЗА ПІДКРИТ. 2.3-- Невідповідність тем дисертацій предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки є суттєвим зауваженням у контексті критерію 2. Такі формулювання тем дисертацій охоплюють кілька різних предметних областей, що було б допустимо, якби освітньо-наукова програма позиціонувалася як міждисциплінарна. --КІНЕЦЬ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗА ПІДКРИТЕРІЄМ 2.3--

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

не застосовується

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

не застосовується

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

не застосовується

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Пунктом 3.3 Правил прийому до аспірантури ВДПУ в 2024 році передбачено, що вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, що зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), призначається додаткове вступне випробування у формі співбесіди з обраною спеціальністю. ГЕР вказує, що програми вступного випробування зі спеціальності (<https://docs.google.com/document/d/1jJqbKaI2YXzLJ5J9oHhxHhj4CotD48j-/edit?tab=t.o>) та додаткового вступного випробування (<https://docs.google.com/document/d/1vsfSnL2BxYrur9Pm03PtzE8NxxgYeJyZ/edit?tab=t.o>) містять низку задубльованих тем, які ставлять під сумнів необхідність проведення додаткового вступного випробування, яке за змістом не відрізняється від основного: Блоки «Загальні основи педагогіки» – в обох програмах, блоки «Дидактика» і «Теоретичні основи навчання», «Теоретичні основи виховання» і «Теорія виховання», «Історія педагогіки» і «Історичні типи виховання» та інші за своїм змістом ідентичні. На думку ГЕР зміст двох названих вступних випробувань повинен мати суттєві відмінності та не дублювати один одного.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

не застосовується

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У робочій програмі «Сучасні концепції і моделі виховання» у меті зазначено: «ознайомити СТУДЕНТІВ з концепціями і моделями виховання особистості...», також у п. 11 Методи та технології навчання також постійно згадуються студентами. Так само у робочій програмі «Актуальні проблеми педагогічної психології» згадується, що курс викладається студентам. Формулювання варто увідповіднити нормам ст. 61 Закону України «Про вищу освіту», де студент – особа, зарахована до закладу вищої освіти з метою здобуття вищої освіти ступеня молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра; а аспірант – особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва. У відомостях про СО у Табл. 1 не доєднано робочої програми дисципліни «Актуальні проблеми теорії та історії педагогічної науки», замість неї там розміщена повторно робоча програма «Актуальні проблеми педагогічної психології». На сайті кафедри https://vspu.edu.ua/faculty/pochat/kaf_pedagog/pdg_aspirantu1.php робоча програма присутня, але розміщена 12 січня – вже після того, як викладалася аспірантам у першому семестрі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

не застосовується

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Погоджуємося з ЕГ, що оновлення потребує список джерел і літератури з ОКЗП.02 Українська наукова мова, де найновіша – лише одна позиція 2019 року видання. Це було б актуально з огляду на ухвалення у 2019 році нового офіційно затвердженого правопису української мови.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Робочі програми освітніх компонентів (ОКЗП.01, ОКЗП.02, ОКПП.02, ОКПП.03, ОКПП.05, ОКПП.06) не містять детальних критеріїв оцінювання за видами навчальної діяльності аспірантів (робота на практичних заняттях, на лабораторних, за екзамен тощо), лише узагальнений розподіл балів між темами або загальну шкалу оцінювання 0-100.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

не застосовується

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідно до абзацу 3 пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою закладу відповідно до специфіки відповідної галузі знань та/або спеціальності. Утім, опис ОНП, що розглядається, не містить рекомендованого максимального та/або мінімального обсягу основного тексту дисертації.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

У табл. 2 Відомостей про СО не представлено публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection проф. Коломієць А. М., які б відповідали філософському складнику ОК «Філософські засади та методологія наукового дослідження». Дисципліна включає такі теми, як «Філософія науки: основні поняття та дефініції», «Генезис науки та основні стадії її історичної еволюції», «Філософські засади соціально-гуманітарних наук та їх специфіка», «Проблема об'єктивності, абсолютності та відносності у пізнанні, істина як процес», «Основні концепції філософії педагогічної науки та освіти» – однак науковиця за фахом є учителем математики та фізики, доктором педагогічних наук (тема дисертації: «Теоретичні та методичні основи формування інформаційної культури майбутнього вчителя початкових класів»), – не має відповідної гуманітарної (історичної чи філософської) освіти для викладання цих тем, і це також не підтверджено відповідними публікаціями.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

не застосовується

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

не застосовується

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

не застосовується

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

не застосовується

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

не застосовується

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР виявила два порушення: у структурно-логічній схемі підготовки за ОНП та щодо відповідності тем дисертацій предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Внутрішня система забезпечення якості освіти вчасно не виявила та не усунула суттєві недоліки в контексті критерію 2 (підкритерії 2.2, 2.3), що зумовлює зниження оцінки за цим підкритерієм критерію 8.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

- гаранту при черговому оновленні ОНП у 2025 році переглянути програмні результати навчання задля належного забезпечення дескриптора «здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення» 8 рівня НРК (за відсутності затвердженого стандарту вищої освіти); - задля унаочнення відповідності визначених цілей ОНП 8 рівню НРК, за відсутності затвердженого стандарту вищої освіти гаранту рекомендовано при черговому оновленні ОНП у 2025 році розмістити матриці відповідності компетентностей або програмних результатів навчання дескрипторам НРК; - гаранту при черговому оновленні ОНП у 2025 році провести аналіз програмних компетентностей і результатів навчання на предмет їх відповідності актуальному професійному стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» та за потреби внести корективи в ОНП задля забезпечення усіх трудових функцій стандарту; - адміністрації закладу вищої освіти у 2025 році затвердити оновлений Стратегічний план розвитку університету; - гаранту при черговому оновленні ОНП у 2025 році скорегувати мету програми відповідно до зауважень за підкритерієм 1.5; - гаранту при черговому оновленні ОНП у 2025 році скорегувати фокус програми (типи закладів освіти) відповідно до специфіки предметної області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки; - гаранту при черговому оновленні ОНП у 2025 році скорегувати ПРН 11 і ПРН 12, визначивши категорію здобувачів вищої освіти; - гаранту з поточного 2025 року продовжувати детально аналізувати та запроваджувати кращі практики вітчизняних і зарубіжних програм підготовки докторів філософії для модернізації освітнього процесу за спеціальністю, оприлюднювати аналітичні звіти про це на веб-сторінці програми в ході кожного перегляду ОНП; - гаранту з поточного 2025 року за результатами роботи робочої групи публікувати на веб-сторінці ОНП протоколи засідань, у тому числі фіксуючи в них факти долучення до процесу оновлення програми різних груп стейкхолдерів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- гаранту при черговому оновленні ОНП у 2025 році виправити суттєві зауваження щодо незабезпечення практики необхідними теоретичними дисциплінами-пререквізитами: змінити логіку і хронологію вивчення ОКПП.02, ОКПП.03 і ОКПП.07; - науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації ОНП до 2025/2026 н. р. внести зміни до змістового наповнення ОКПП.03, ОКПП.06 в напрямку увідповіднення тем дисциплін предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а також з метою якісного забезпечення визначених матрицями цілей ОНП; - кафедрам і науковим керівникам упродовж другого півріччя 2024/2025 н. р. увідповіднити теми дисертацій аспірантів предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, при цьому не порушуючи предметних областей інших спеціальностей/галузей знань; - науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації ОНП до 2025/2026 н. р. відповідно до спостережень ЕГ внести зміни до програм практик щодо кореляції ідентичних завдань у двох різних практиках – «Педагогічна практика» і «Науково-дослідна практика».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- відділу аспірантури, докторантури в 2025 році, під час подальшої реалізації ОНП оперативно реагувати на зміни в порядках прийому на навчання до аспірантури; - відділу аспірантури, докторантури, випусковій кафедрі в 2025 році усунути дублювання змісту вступного випробування зі спеціальності та додаткового вступного випробування для осіб, які здобули попередній рівень з інших спеціальностей/галузей знань; - відділу аспірантури, докторантури в 2025 році актуалізувати для здобувачів вищої освіти можливості внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, до 2026 року забезпечити участь в таких програмах аспірантів цієї ОНП; - науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації змісту ОНП з 2025/2026 н. р. передбачити в робочих програмах ОК потенційні можливості здобуття, визнання і перезарахування результатів, отриманих у неформальній/інформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації ОНП з 2025/2026 н. р. в окремих елементах робочих програм дисциплін застосовувати до здобувачів цієї ОНП юридично грамотний термін – аспіранти, не використовувати щодо них термін «студенти»; - відділу аспірантури, докторантури постійно і вчасно (до початку кожного семестру) публікувати розклад занять для аспірантів відповідно до зауважень ЕГ; - адміністрації ЗВО щорічно здійснювати постакредитаційний контроль за якістю підготовки, доступністю та повнотою навчально-методичного забезпечення ОК; - проф. Завальнюк І. Я. до 2025/2026 н. р. доповнити навчально-методичне забезпечення ОК «Українська наукова мова» (робочу програму) оновленою рекомендованою літературою; - науково-педагогічному складу в ході подальшої реалізації ОП (щорічно) продовжувати роботу щодо оновлення змісту освіти на основі власних досліджень, найновіших досягнень і сучасних практик у галузі, уникати застарілих джерел, літератури російського походження; - адміністрації ЗВО у 2025 р. розробити і з 2025-2026 н. р. упровадити програми заохочення/підтримки здобувачів до участі в міжнародних програмах, обмінах, стажуваннях, наукових та освітніх проєктах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

- науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації освітньої програми (ОКЗП.01, ОКЗП.02, ОКПП.02, ОКПП.03, ОКПП.05, ОКПП.06) до початку 2025-2026 н. р. у навчально-методичному забезпеченні освітніх компонентів передбачити деталізоване представлення критеріїв оцінювання кожного з видів робіт; - робочій групі при черговому оновленні ОНП у 2025 році виокремити опис особливостей наукової складової ОНП, визначити мінімально та максимально допустимий для захисту обсяг основної частини дисертації.

Критерій 6. Людські ресурси

- проф. Коломієць А. М. усунути невідповідність п. 37 Ліц. умов до початку 2025-2026 н. р. відповідно до зауважень ГЕР; - адміністрації ЗВО до 2026-2027 н. р. забезпечити викладання на ОП більшої кількості професіоналів-практиків зі спеціальності, роботодавців, експертів та запрошених іноземних учених; - науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації змісту ОНП, науковим керівникам щонайменше один раз на рік оновлювати публікації у власних профілях у Google Scholar, ORCID, WoS, Scopus.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- адміністрації університету упродовж наступних двох років вжити заходів з долучення фахових видань закладу до індексації у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science; - адміністрації університету упродовж наступних двох років розробити і реалізувати заходи з наукового рейтингування і відзначення найкращих аспірантів цієї ОНП моральними та/або матеріальними заохоченнями.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- структурним підрозділам, відповідальним за внутрішнє забезпечення якості освіти з 2025 року посилити контроль над побудовою змісту і структури ОНП робочими групами, виявляти недоліки на етапах проєктування програм, висувати власні зауваження і пропозиції задля їх усунення до моменту затвердження ОНП; - адміністрації ЗВО, інституту, робочій групі при черговому оновленні ОНП у 2025 році і надалі неухильно дотримуватися внутрішніх процедур перегляду і затвердження програми та супутніх до неї документів, зокрема навчальних планів; - структурним підрозділам, відповідальним за внутрішнє забезпечення якості освіти, відділу аспірантури та докторантури з 2025 року посилити внутрішній контроль над координацією і затвердженням тем дисертацій, а саме відстежувати дотримання принципу відповідності тем предметній області спеціальності; - структурним підрозділам, відповідальним за внутрішнє забезпечення якості освіти з 2025 року публікувати на своїх сторінках звіти про виявлені недоліки в освітніх програмах або освітній діяльності з реалізації освітніх програм та їх усунення; - випусковій кафедрі, структурним підрозділам, відповідальним за внутрішнє забезпечення якості освіти з 2025 року публікувати на своїх сторінках щорічні аналітичні звіти про стан ліквідації зауважень і виконання рекомендацій, отриманих у ході попередніх акредитаційних процедур; - робочій групі щорічно переглядати ОП відповідно до змін в законодавчій базі України, нового переліку галузей знань і спеціальностей, оновлення професійного стандарту «Викладач ЗВО», локальних нормативно-правових актів, з урахуванням отриманих зауважень і рекомендацій у ході акредитаційних процедур; - адміністрації університету в 2025 році провести ревізію локальних положень на предмет їхньої актуальності, відповідності чинному законодавству і нормативно-правовим актам КМУ, МОН тощо.

Критерій 9. Прозорість та публічність

- кафедрам, науково-педагогічним працівникам, задіяним до реалізації ОНП з 2025/2026 н. р. вчасно публікувати на офіційному веб-сайті усе навчально-методичне забезпечення до ОК програми; - гаранту ОП, робочій групі у 2025 році передбачити постійне розміщення проєктів ОП, таблиць із аналізом пропозицій у ході обговорення, контактів для пропозицій і зауважень зацікавлених осіб; - адміністрації закладу, випусковій кафедрі постійно оновлювати всю інформацію стосовно ходу реалізації ОП, освітнього процесу в університеті, тримати розміщені матеріали в актуальному стані; - адміністрації закладу з 2025-2026 н. р. забезпечити розміщення основних відомостей про освітньо-наукову програму на сайті в актуальному стані також англійською мовою з метою її популяризації для здобувачів-іноземців.

Критерій 10. Навчання через дослідження

- науковим керівникам вести постійну роботу із забезпечення релевантності власних тем наукових досліджень темам дисертацій аспірантів; - відділу аспірантури, докторантури розмістити до завершення 2024-2025 н. р. орієнтовні напрями наукових інтересів НПП, затверджених у ЗВО тем досліджень, над якими працюють дисертанти ОНП

«Освітні, педагогічні науки»; - адміністрації ЗВО, випусковій кафедрі у 2025-2026 н. р. залучити аспірантів до спільних дослідницьких, освітніх проєктів в Україні та за кордоном, актуалізувати можливості на веб-сторінках університету та/або інституту; - науковим керівникам постійно залучати аспірантів до участі в наукових конференціях різних рівнів, публікації проміжних результатів дослідження у фахових, зарубіжних і наукометричних виданнях задля виконання умов допуску до захисту дисертацій.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 01 ID 48373.pdf</i>	8mIEqsn9N1DVIZ1Rn9LNBg2bmz7qh8RJ7lEv4LxH MTM=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

АНДРОЩУК ІРИНА ВАСИЛІВНА